

Estetiska erfarenheter i naturmöten

En fenomenologisk studie av upplevelser av skog, växtlighet och undervisning

Vad kan det få för betydelse att barn och unga inte leker och vistas i skogen längre? Eller hellre, vad betyder det för barn och unga att vara i skogen?

I denna avhandling studeras människors förhållande till skogsmiljö och träd, i två olika kontexter: dels studeras allmänhetens förhållande till och erfarenheter av naturmöten i skog, i en informell kontext, dels studeras elevers erfarenheter av naturmöten i en formell kontext, i skolundervisning. Intresset riktas särskilt mot estetiska erfarenheter av skogsvistelser, vilket i avhandlingsarbetet innebär en betoning på erfarenheter som sinnliga och som reflekterade. Dessa kontexter studeras utifrån ett livsvärldsfenomenologiskt perspektiv, genom två delstudier, vilka presenteras i fem artiklar.

Resultatet visar sammanfattningsvis att skogsmiljön har en stark positiv inverkan på dem som deltar i studien, varför det går att hävda att de har en relation till skogen. Upplevelser av att vistas i skogen under barndomen framträder som väsentlig för hur människor som vuxna förhåller sig till och upplever skogsvistelser.

Att vara i skogen uttrycks som att ingå i ett större sammanhang och känna samhörighet med miljön som sådan, och med dem som historiskt varit i samma skog och med olika organismer som de delar skogen med. Deltagarnas reflektioner över att vara en del i detta sammanhang väcker existentiella funderingar av att vara förankrad i tid och rum. Den sinnliga upplevelsen av skogens olika rum framstår som betydelsefulla för skogsupplevelsen: doften av mossor, tystnaden och skogens gröna nyanser lyfts fram som del av skogens lugn. Resultatet visar också att när elever får möjlighet att vistas i skogen vid upprepade tillfällen och lära känna miljön och dess växter, väcks elevernas empati och vilja att stå upp för naturen, växterna och jorden.

Margaretha Häggström är ämneslärare i bild och svenska och svenska som andraspråk, med lång erfarenhet av pedagogiskt arbete i olika skolformer, såsom förskola, kulturskola, gymnasieskola samt kursverksamhet för vuxna. Hon arbetar på Göteborgs universitet, vid institutionen för didaktik och pedagogisk profession. Hennes forskningsintresse är estetiska och multimodala uttrycksformer, samt filosofiska perspektiv på undervisning och utbildning.

ISBN 978-91-7963-010-2 (TRYCKT)

ISBN 978-91-7963-011-9 (PDF)

ISSN 0436-1121

Margaretha Häggström

ESTETISKA ERFARENHETER I NATURMÖTEN

Estetiska erfarenheter i naturmöten

En fenomenologisk studie av upplevelser av skog, växtlighet och undervisning

Margaretha Häggström

GÖTEBORGS
UNIVERSITET